

בצבעי פסטל רכים, נקיים ואסתטיים להפ-ליא.

מוריטה מרבה להשתמש בחיתוכים קצור-כיום ממעמד אחד לשני, ומעבריים אלה מקנים לסיפור-המעשה טעם של תמונות בודדות ועומדות כרשות עצמן, ואף על פי כן מתחברות, כסופו של רבר, לריקמה עדינה של תזוזות קטנות ושל שתיקות ארוכות.

כסצינה אחת רואים את דאיסוקי צועד ברחוב, ובסצינה שלאחריה הוא ניצב על גשר, או נוסע ברכבת, או מבקר בבית אחיו, או חוזר לרגע מסוים בעבר. הסרט מתנהל על פי מהלכו של שיעון חבו, המסתיר את תיקותיו כאיזושהו רוכב פנימי של המציאות, ואף על פי כן חשים את זרימתו המתמדת של הזמן, כאותה זרימה דקה של מים מתחת לגשרי העץ בגני הדוברגן.

באופן פראדוקסלי כמעט, סימני הזמן הכולטים אצל מוריטה הם דווקא חללי השתיקה, הסופנים את קולותיהם של גיבורי הסרט והנושאים על גבם את זרימת הזמן. כך במיפגשו של דאיסוקי עם אביו, עם גיסתו ועם חברו. אך העמוקה והעשירה מכל השתיקות מתנהלת בינו לבין מיצ'יו, אשתו של היראקה. כבר בפגישתם החטופה הראשונה ניצת ביניהם משהו, והמשהו הזה מתגבר ומתעצם ככל שפגישותיהם הופכות דמויות יותר, עצורות יותר, מאופקות יותר.

ואז לעומת אז

קשה לדעת כאיזו פגישה מפגישותיהם הרבות קורה אותו משהו שממנו מתחילים הרכבים להתגלגל מאליהם. כלומר, מתי תופס ואז, המציין זמן של התחלה ושל תזוזה, את מקומו של אז רגיל ונייח מבחינת

יופיו השבירי של רגע הנשיר

הזמן. המשהו הזה איננו בוודאי האז של האכתם הראשונה מלפני ארבע שנים, שהרי אז ויתר עליה למען ידירותו להיראקה. הוא גם איננו האז של פגישתם המחודשת. אין זאת כי ה"ואז" הוא תוצאה מצטברת של מיפגשים קטועים ומכטים מצטלבים שצברו מומנטום והתגבשו לרגע בזמן, שעליו אפשר לומר ואז.

מיצ'יו איננה מתלוננת באוזניו על מר גורלה ועל יחסו הגס של בעלה אליה. היא מבקשת ממנו רק עזרה כספית, כדי לטלס את החובות שמשאיר אחריו בעלה. השגת הכסף ממישפתו מעמידה את דאיסוקי בלחץ גובר והולך מצידם להינשא לסגאווה. אחיו וגיסתו מנסים בכל דרך לשכנעו להסכים. הנישואין, הם אומרים לו, הם עניין פורמלי. איש אינו מצפה ממנו שיהיה את אשתו או אף ישכב איתה. לשם כך יש נשים אחרות. אבל דאיסוקי עומד בסירובו. הוא חש שעליו להיות נאמן לפיתגם הללו על קיר חדרו של אביו: "הכנות היא ררך השמיים".

התפתחות היחסים בין דאיסוקי למיצ'יו הוא אחד הרבים המופלאים בסרט. המילה התפתחות היא מעט בעייתית, כיוון שלכי אורה לא קורה רבר בנייהם. ובכל זאת ניתן לחוש במתח העצום מתחת לכסות העצורה והמאופקת שלהם. הרבר מקבל ביטוי בהגשת פרח, בישיבה דמומה זה מול זה, כשתיתי מים מכוס, בהתבוננות הרישית בגשם השוטף. אולם, בשלב מסוים לא יכולה מיצ'יו לעצור יותר את רגשותיה והיא מפצירה בו לשוב ולבקרה, כדי להקל עליה את בדידותה.

אגרטל החבצלות

ידויה של מיצ'יו מעביר את השעון הפנימי של האירועים למהלך מהיר יותר.

מישפתו, במעשה הניאוף עם אשת איש, מסולק דאיסוקי מבית אביו ומוחרם על-ידי מישפתו. עתה מבין דאיסוקי שהוא טעה בהכנת הסיסמה שעל קיר חדרו של אביו, כיוון שלא צירף לה את המישפט המשלים: "הכנות היא ררך השמיים, אבל לא דרכו של הארץ".

עצב הנשירה

יאז של יושימיטו מוריטה הוא מיפגש מרתק עם הקודים החברתיים החמורים של יפאן ועם תרבות ההפנמה והאפוק של מדינה

דאיסוקי מגלה לגיסתו, אומקו, שליבו נתון לאשה אחרת, אבל גם היא, הקרובה לו מכל בני-המישפחה, אינה תופסת את גורל מצור קתו. הוא יוצא נסער ממנה, בהרגשה שהגיע הרגע להסיר מהקיר את סיסמת הכנות וליישם אותה על חייו הוא. דאיסוקי מוזמן את מיצ'יו לביתו. הוא מעמיד אגרטל עם חבצלות במרכז החדר הריק, והשניים כורעים על ברכיהם, זה מול זה, משני צידי האגרטל. חרשי-חרש הוא מתוודה על אהבתו אליה משכבר הימים, אהבה שלא פסקה לרגע ואשר בעטייה אין הוא יכול להינשא לאשה אחרת. הוא אומר לה שבכל השנים שחלפו מאז, הוא

יוסאקו מאטסורה ומיווקאן פוג'שאני: ידויה משני צידי החבצלות אחר הרגעים הקטומים ביותר שנעשו בקולנוע

התוודות עם
אגרטל — אחד
הקטעים היפים
בתולדות הקולנוע

הנשיר של רגע השבירי של רגע הנשיר

דומה שהיא בזה לו על כי לא עשה את שהיה צריך לעשות. מיצ'יו מאינה בשקט. היא מגלה לו שנישאה להיראקה כדי להעניש את עצמה על שאיברה את אהבתו.

כל הקטע הארוך הזה, המצולם בזווית קבועה לעבר שתי הדמויות הכורעות זו מול זו, כשבתווך אגרטל החבצלות הלבנות, הוא אחד הקטומים ביותר שנעשו בקולנוע. בקטע זה משיג מוריטה שקיפות כל כך נדירה, עד כי נדמה שניתן לראות כעדה את האריג של האקרו. רגשותיהם של השניים נותרים כמוסים ועצורים בתוכם בלי לבקש להם מוצא בוודאי נרגש או במגע מושרר. אך מבצע לקרומית הקשה של הקור העצור, אפשר לחוש בעליל את הלחץ האדיר הפועל על הרפנות. הוא מפציר בה לקבל את אהבתו והיא מבקשת ממנו שהות למשכה. אלא שדקות הזמן שנקצבו להם אולו מאות שעות עלום וחרישי. מעתה הוא יפסוק לאירועים מהלך שונה, מואץ, בלתי-הפייך.

היראקה הנבגר והוועם מגיב בפרץ-קינאה כלפי מיצ'יו, ואלימותו מכריעה את ליבה החלש. דאיסוקי מפציר בו לאפשר לו לראותה בעודנה בחיים. היראקה מסכים, אבל רק אחרי שיחזיר אותה לאיתנה. דאיסוקי יוצא נסער לבית אביו כדי להודיע לו על סירובו הסופי להינשא לאשה שיערו לו. על כתם הבושה הנורא הזה שהוא עטה על

דומה שהיא בזה לו על כי לא עשה את שהיה צריך לעשות. מיצ'יו מאינה בשקט. היא מגלה לו שנישאה להיראקה כדי להעניש את עצמה על שאיברה את אהבתו.

כל הקטע הארוך הזה, המצולם בזווית קבועה לעבר שתי הדמויות הכורעות זו מול זו, כשבתווך אגרטל החבצלות הלבנות, הוא אחד הקטומים ביותר שנעשו בקולנוע. בקטע זה משיג מוריטה שקיפות כל כך נדירה, עד כי נדמה שניתן לראות כעדה את האריג של האקרו. רגשותיהם של השניים נותרים כמוסים ועצורים בתוכם בלי לבקש להם מוצא בוודאי נרגש או במגע מושרר. אך מבצע לקרומית הקשה של הקור העצור, אפשר לחוש בעליל את הלחץ האדיר הפועל על הרפנות. הוא מפציר בה לקבל את אהבתו והיא מבקשת ממנו שהות למשכה. אלא שדקות הזמן שנקצבו להם אולו מאות שעות עלום וחרישי. מעתה הוא יפסוק לאירועים מהלך שונה, מואץ, בלתי-הפייך.

היראקה הנבגר והוועם מגיב בפרץ-קינאה כלפי מיצ'יו, ואלימותו מכריעה את ליבה החלש. דאיסוקי מפציר בו לאפשר לו לראותה בעודנה בחיים. היראקה מסכים, אבל רק אחרי שיחזיר אותה לאיתנה. דאיסוקי יוצא נסער לבית אביו כדי להודיע לו על סירובו הסופי להינשא לאשה שיערו לו. על כתם הבושה הנורא הזה שהוא עטה על

במילים אלו אפשר לסכם את ואז. מוריטה הניח את רגע הנשירה הדק, השבירי והעצוב באהבתם של דאיסוקי ומיצ'יו, בעת שהגיעה לשיא ליבלוכה.

סרט בעל שקיפות
נדירה. נדמה
שאפשר לראות
בעדו את אריג
האקרו